

הטריפות, והיה לו למנות תשע עשרה טריפות!?

ומשנינן: מה ששנינו במשנתנו במנין הטריפות "ניקבה המרה", מאן קתני לה, לפי מי יש לשנות את "מרה שניקבה" בכלל י"ח הטריפות? — הרי רבי יוסי ברבי יהודה הוא הסובר כן. אבל הוא יחיד בענין זה [בברייתא לקמן, בעמוד הבא], ואילו תנא דבי רבי ישמעאל לית ליה טריפה זו. הילכך, אפיק, הוצא את פסול ניקבה המרה ממנין י"ח טרפות, ועייל במקומו את פסול "חרותא".

ואכתי הוינן בה: **והאיכא נמי שב שמעתתא**, שבע שמועות אשר מנו האמוראים בטרפות, וכיצד קבע תנא דבי רבי ישמעאל שמנינם של הטריפות הוא שמונה עשרה בלבד!?

ואלו הם ה"שב שמעתתא":

א. **דאמר רב מתנא: האי בוקא דאטמא**, ראש עצם קולית הירך [עיינן ציור בספר שיחת חולין] דשף מדוכתיה, שקפץ ממקומו [שהוא מתחבר בו לעצם האליה], הרי הבהמה טרפה!

ב. **ואמר רביש בר פפא משמיה דרב: לקתה הבהמה בכוליא אחת**, שאחת מכליותיה של הבהמה התמלאה במוגלה, והגיעה המוגלה עד לחריץ שבתוך הכליה, הרי היא טרפה.

ומשנינן: אכן, חסרון חוליות בשדרה הוי טריפה, ויש למנותה במנין הטריפות. אלא, שאין צורך למנות "תשעה עשר טרפות" כי **המסס ובית הכוסות, דקא חשבת להו בתרתי** — **השביניהו בחדא!** שהרי המסס ובית הכוסות סמוכים זה לזה ושניהם אברי עיכול צמודים, וחסרון באחד מהם הוא כחסרון בשני. ולכן, **אפיק חדא**, הוצא אחד מהם [מהמסס ובית הכוסות] מלמנותו בפני עצמו, ועייל **חדא**, הוסף את החסרון בחוליות השדרה למנין הטריפות, ושוב יהיה המנין י"ח טרפות, ויכלול בתוכו גם את טרפות ההמסס ובית הכוסות, וגם את חסרון עצמות השדרה.

ואכתי הוינן בה: **והאיכא גלודה**, שגם היא טרפה, והיינו, שניטל מהבהמה עורה והופשטה כולה [דאיתא לקמן שחכמים פוסלים]!?

ומשנינן: **סבר לה תנא דבי רבי ישמעאל כרבי מאיר, דמכשיר גלודה**.

ועוד הוינן בה: **והא איכא נמי טרפה הנקראת "חרותא"**, שהצטמקה הריאה והתקשתה כחירות של דקל, שאם נגרם הצימוק הזה מחמת שאדם הבעית את הבהמה בקולו, שוב אין לה תקנה, ואינה

הראשון, על שעשאו טריפה.

ועיינן במנחת חינוך [לד ה]

וביד רמ"ה סנהדרין [עא א] כתב שחייב הראשון.

וזה ברור, שכל זמן שלא מת הנרצח, אין הנרצח חייב על כך שעשאו טריפה, אבל אם מת הנרצח לאחר מכן, יש לדון אם חייב הרוצח שעשאו טריפה רק במקרה שהוא מת מחמת אותה מכה, או גם אם בא אדם אחר והרגו, חייב